

Portré: Negyven év az óvodaügy szolgáltatásban

Augusztus 28-án lesz negyven éve, hogy a kompolti óvodában dolgozik Majdán Ferencné. Az önkormányzati képviselőként is tevékenykedő, s a településen mindenki által ismert Margó a nyugdíjba vonulás mellett döntött. Egyebek mellett eddigi sikereiről, a kompolti óvoda szellemiségéről és további terveiről kérdeztük.

- Hogyan került erre a pályára, miért választotta ezt a hivatást - a gyerekek szeretete mellett volt-e ennek még valami más oka?

- Hogy miért lettem óvónő? Elsősorban azért, mert szeretem az őszinte, minden iránt érdeklődő, vidám kisembereket, akik hálásak a gondoskodásért és törődésért. De a gyermekszeretet mellett nagyon foglalkoztatott az a kérdés, hogy tudásomat megosszam, hogy a kis emberkékből okos-ügyes és jól nevelt gyermekek váljanak, akikre büszkék lehetnek a szülei, és akikre az iskolában építhet a tanító néni. Kisdíák koromban mindig én voltam a felügyelő, amikor a tanító néninek ki kellett menni a tanteremből. Gyermekkoromban mindig babáztam és naplót írtam. Valahol már akkor eldőlt, hogy nekem a gyerekek között lesz a helyem. Ugyanakkor nagyon érdekelt az óvodás korosztály nevelése, ugyanis nem szerettem óvodába járni, összesen 2 hétig voltam ovis. Nagyon félttem ott, s nem volt olyan felnőt, aki ezt a szorongást feloldotta volna. Ezért később úgy gondoltam, megmutatom, hogy az óvoda boldog gyermekkor színhelye is lehet, s az „én óvodámra” jó szívvel emlékezzenek! Az említett óvodai emlékek mélyen megmaradtak bennem, ezért a kiscsoportos gyerekek beszoktatásában vezetőként is mindig részt vállaltam. A kolleganőknél igyekeztem segíteni, a nagyon kesergő, riadt gyerekekre próbáltam figyelni, elvittem más csoportokba, sétáltam velük, telefonáltunk az anyunak s a szekrényemben mindig volt vigasztaló, jutalmazó édesség számukra. Emlékszem rá, hogy egy kislányommal az irodámban az ülösarkon fekvőre töltött el reggel 1-2 órát. Majd megnyugodva visszament a gyerekek közé. Ez a mindennapi rituálé volt az ő beszoktatásának módja, akiből nagyon vagány, a csoportjában vezető szerepet betöltő gyermek lett. Elmondta: ő is így emlékszik vissza.

- Mennyit változott az intézmény 4 évtized alatt? Nem csupán arra gondolok, hogy új épületbe költöztek, hanem hogyan változott a gyerekek létszáma, a magatartásuk, a velük való foglalkozás, mi az, ami a nevelésükben határozottan más, mint volt évtizedekkel ezelőtt? Ha nincs ilyen, az is érdekes lehet, hiszen azt jelzi, hogy sok-sok éve a helyes úton járnak. Létezik-e valami olyasmi, amit a kompolti óvoda „szellemének” nevezhetnénk, ami tehát nem épület, nem eszköz, hanem valami lelki dolog, valami többlet, amit csak Önöknél kaphatnak meg a kicsik?

- 1973-ban vezették be az első Óvodai Nevelési Programot, az ONEP-et, amelyet a Művelődési Minisztérium adott ki, s az ország minden óvodájában az ebben leírtak szerint kellett dolgozni. Merev, szigorú keretek között, meghatározott napirendben foglalkoztunk a gyerekekkel. Majd 1986-ban ezen változtattak és a foglalkozásokban már megjelent az óvónők módszertani szabadsága. 1989-ig működött a felügyeleti rendszer. A szakfelügyelő ellenőrizte és koordinálta az óvodákban folyó nevelést. Percre pontosan meg volt határozva a napirend, amit szigorúan be kellett tartani. A napi 2 kötelező foglalkozás több gyermek számára unalmas és hosszú volt. Persze a tehetséges, figyelmes gyermekek akkor is aktívak voltak a kötelezettség teljesítése közben. Végül 1999. szeptember elsejére minden óvodának el kellett készíteni a saját Helyi Nevelési Programját, mely a saját óvodának, a saját nevelőtestületnek és a saját óvodásainknak szólt. Ezt a programot a vezető helyettes kolleganővel készítettük el. Nagyon sok ajánlást, segítő anyagot tekintettünk át, de valahol egyiket sem éreztük a magunkénak, tudtuk, hogy mi másként szeretnénk. Végül is a francia származású Celestin Freinet pedagógiájának egyes elemeit vettük át, amelyeket a mi határozott elképzeléseinkkel dolgoztunk össze. Valljuk, hogy az az ismeret válik maradandóvá, amihez a gyermek cselekvés által jut, több érzékszervén keresztül. Ennek érdekében a nevelési év során - talán más óvodákkal ellentétben - sok élményszerző programot szervezünk, s az élménypedagógia megannyi eszközével sok-sok ismerethez juttatjuk a gyermekeket. Az ismeretszerzés mellett, értéket közvetítő konzervatív nevelési szemlélettel igyekszünk óvodásainkból tisztelettudó, időseket tisztelő, környezetüket védő, magyarságtudattal rendelkező, gyengébbeket támogató, magukra és környezetükre igényes gyermekeket nevelni a kompolti óvodában. Ez a szellemiség hatja át a kompolti óvoda életét. Új óvodaépületbe költözhettünk 2011. jan. 17-én. Nem túl régen számunkra ez csak álomnak tűnt. Kevés gyermek élhet ilyen körülmények között. Ezért ezt az igényes tárgyi értéket meg kell védeni. Erre tanítjuk a gyermekeket, s gyermekeiken keresztül az óvodahasználó szülőket, s azt szigorúan számon is kérjük. Kevés kivételtől eltekintve a szülők egyetértő partnerek e tekintetben is.

Aztán hogy változott-e az óvodai nevelés a 4 évtized alatt? Igen! Én úgy tapasztaltam, hogy évtizedekkel ezelőtt a gyermekek többsége nyugodtabb, nevelhetőbb volt. A szülők határozottabban kérték számon a gyermekeiktől azt, amiben megállapodtak. Sajnos ma a ráhagyó nevelés sok családra jellemző, amivel saját gyermekeiknek ártanak. Nem él az a pedagógiai állítás, hogy: „Kövelelek, mert szeretlek!” Régen többet voltak együtt a családok, pedig akkor szinte minden szülő dolgozott, és mégis nyugodtabbak voltak. Napjainkra megváltozott a világ, s benne az emberek. Felfokozott az életünk, sok a bizonytalanság, mely ingerlékenységet, olykor kilátástalanságot és szomorúságot szül. Ezen hatások a gyermekek gyenge lelkeire is rányomják a bélyegüket: szertelenek, harsányak, a figyelmük szétszór. Gyakran látjuk, hogy egy-egy gyermek elmerengő, gyakran szomorú, instabil az érzelmi élete. A szülők kevés időt töltenek együtt gyermekeikkel. Nagyon sok negatív hatás éri őket a tévé, a számítógép jóvoltából is. Sajnos negatív hősök a példaképeik, mert a szülői mesét felváltotta az idióta mese nézése a tévében. Elmondhatom, hogy a nevelési céljaink eléréséhez nem kevés feladata van az óvodának. Szülői értekezleten erről sokat beszéltünk, ahol elmondtam, s most megerősítem: szülők, nagyon szeressétek a gyermekeiteket, de ésszerűen! Hogy ez mit jelent, minden óvodás szülő tudja.

- A pályafutásának melyek azok a pillanatai, eredményei, amire a leginkább büszke? Kérem, emeljen ki néhányat. Szó esett már az új ovi építéséről, de korábbi emlékszem, hogy például a zöld óvoda cím miatt is többször szerepeltek a

megyei újságban…

- A negyven év alatt mindig fontosnak tartottam, hogy az óvoda dolgozói a munkahelyükön jól érezzék magukat, mert sikereket a közös munka eredményeként lehet elérni. Büszke vagyok arra, hogy olyan munkatársakat vezethettem 27 évig, akik becsvágyó, igényes, innovatív, jó teherbírású emberek voltak, akikkel minden elképzelésem kivitelezhető volt. Óvodánk pedagógus-képzőközpont szerepet töltött be a Füzesabonyi Járásban. A kompolti óvoda ismert, elismert lett, más óvodákban nem található, élményszerző gyermekprogramjai és szakmailag elismert gyermekműsorai által. Az általam kitalált dolgot a nevelőtestület „brainstorming” jelleggel bővítette és a kivitelezhető ötleteket valósítottuk meg. Az Egészségesebb Óvodák Nemzeti Hálózatának tagjai közé tartozhatunk. Az országban elsők között nyertük el a Zöld Óvoda címet. És persze kétségtelenül nagyon büszke vagyok az új óvodára, mely Heves megye legszebb gyermekintézménye. Végigkövettem a tervezés és kivitelezés minden fázisát. A polgármester úrtól sok mindenben szabad kezet kaptam. Kolleganőimmel az igényességre, praktikusságra törekedve segítettük a kivitelező szakemberek munkáját. Nagy energiát fektettem az új óvodával kapcsolatos munkámba, mert ezt az intézményt csak az tudja értékelni igazán, aki a régi, 100 éves épületben töltötte el a fiatalóságát.

Elhivatottságot érzek a környezetvédelem, a Földünk védelme iránt. Ha előre tekintünk, nagyon komoly környezeti hatásokkal találkozhatunk szembe magunkat, a pazarló életvitelünket a bolygónk megbosszulja. S úgy gondolom, minden embernek személy szerint védeni kell a bioszférát. A környezettudatos életformát már a kisgyermekeknek is meg kell tanulni. Ilyen meg gondoldásból hívtuk életre egyik legfontosabb programunkat: a Környezetvédelmi Tehetséggondozó Találkozót, amelyet az óvodások körében a Föld Napja tiszteletére hirdetünk meg. E fontos eseménynek a „Gyermekszívvel a Természetért „címet adtam. De büszke vagyok egy másik jelentős környezetvédelmi programunkra is. 2012-ben be tudtunk kapcsolódni a Föld Órája nemzetközi mozgalomba, amely a település határán túl is ismertté vált általunk. Ez minden év március utolsó szombatján kerül megrendezésre, amikor a bolygónk védelméért 60 percre sötétbe borul Kompolt egy ismert épülete - az óvoda. Ezen idő alatt a rendőrség és a polgárőrség védelme mellett „Gyertyafényes felvonulást” tartunk az óvoda közeli utcákban. 2013-ban már tűzsonglőrök látványos előadásával és utcabállal szórakoztattuk a környezetvédelem iránt elhivatott embereket. Továbbá nagy gondossággal összeállított szórólapokon praktikus energiatakarékossági tanácsokról olvashattak a résztvevők. Ezek finanszírozására támogatókat is találtam, ilyen a káli Marshall Ablakgyár, a szennyvízelvezetési önkormányzati társulás, valamint a kompolti Papp Nyomda. Ismeretes, hogy Kompolt a sváb települések egyike, ahová 1754-ben telepítettek be Németországból sváb embereket. Származásuk 1945-ben kifejezetten hátrányt jelentett. Jóvátétel fejében „malenkij robotra” hurcolták el 71 ártatlan, kompolti embert Szibériába. A robot 3 évig tartott, melyet 12 ember nem élt túl. Négy, szerencsésen hazajött lakos emlékeit lejegyeztem, s azt könyv formában megörökítettem, melynek a „Három év három órában” címet adtam. A könyv műfaja mélyinterjú, az emberek őszintén vallanak elhurcoltatásuk viszontagságairól. Olyan dolgokról szólnak, amelyeket az utókor számára bizonyítékul meg kell őrizni. A könyv a Terror Háza múzeumának könyvtárában is megtalálható. Számomra nagy elismerés volt a könyvben megszólaló négy ember hálás tekintete. Az a tekintet, amikor a közreadott emlékeiket elolvastva megköszönték, hogy foglalkoztam az ő életüket nyomasztó lelki terhükkel.

- Miért választotta a nyugdíjat? Amióta ismerem Önt, mindig aktív volt, most sem úgy tűnt, mint aki belefáradt az óvoda vezetésébe... És milyen tervei vannak a nyugdíjba vonulást követően?

- Köszönöm kérdését. Azért választottam a nyugdíjat, mert 62 éves vagyok. Augusztus 28-án lesz 40 éve, hogy a kompolti óvodában dolgozom. Nagyon szerettem a munkám, ami egyben a hobbim is volt. Én nagyon szép életpályát tudhatok magam mögött, melyet Kompolton 40 év alatt építettem fel. Ahhoz, hogy ez szép volt, aktív, megérett és szorgalmas munkatársak, munkámat támogató és elismerő fenntartó, értelmes, vidám gyermekek és az óvoda céljait partnerként támogató szülők kellettek. Az én pályám során ez mind megadatott, így gyönyörű hivatásom, a gyermeknevelés, talán kimondhatom: boldog és hatékony volt. A nyugdíjra készültem, a testület több tagját bevontam az óvoda vezetésébe. Örömmel veszem, hogy az eddig létrehozott értékekre és eredményekre kíván az új vezető építeni, így nyugodt szívvel mondok búcsút az életem legfontosabb szakaszának, a munkában aktív életnek. Valószínű, hogy egyik napról másikra nem tudom kitörölni az eddigi életformát. Vannak terveim, amelyek között szerepel megírni a kompolti óvoda 50 éves történetét. Szeretném a Föld órája nemzetközi mozgalomba továbbra is bekapcsolni Kompoltot. Ha hívnak, természetesen támogatom az óvoda munkáját. Ezenkívül pedig gyakrabban fogok utazni a Budapesten élő lányomhoz…

- A legutóbbi ciklusban önkormányzati képviselőként közéleti szerepet is vállalt. Ez mennyire nyerte meg a tetszését, tervezi-e, hogy 2014-ben újra indul?

- Először féltem, hogy alkalmas leszek-e rá. Munkámból adódóan gyakran részt vettem bizottsági és képviselőtestületi üléseken, de nem gondoltam arra, hogy önkormányzati képviselő legyek. Önjelölt soha nem lettem volna, féltem a kudarctól. Miután felkértek, az utolsó héten döntöttem, megpróbálom. Nagyon örültem az emberek bizalmának. Jó dolog egy olyan közösség tagjának lenni, ahol az én egyetlen szavazatom is a település dinamikus fejlődését szolgálja. S hogy ez így legyen, ahhoz viszont egy fiatal, aktív, innovatív és bátor polgármester és nagy munkabírású, kiváló pénzügyi ismeretekkel bíró jegyző szükséges. Kompolt élén ilyen két ember áll. Az ő irányításukkal biztonságosabb a képviselői feladat ellátása. Gyakran keresnek meg az emberek, és igyekszem a kérdéseikre megadni a választ. Az esti imám is így szól: Istenem segíts meg, hogy segíteni tudjak! Közéleg a választások ideje, melyben új elemek is megjelennek. Úgy gondolom, ha az emberek igénylik, akkor segíteni fogom a szavazáshoz szükséges internetes regisztrációt. S hogy 2014-ben indulok-e újra? Ha egészségem engedi és a lakosság is támogat, akkor megpróbálom a képviselőtestület tagjai közé kerülni, hogy tovább szolgálhassam a Kompolton a közügyet, a lakosság érdekeit és az önkormányzat munkáját.